

દ્વિત્ય લેખિત કસોટી : એપ્રિલ-૨૦૧૭

તારીખ : ૨૨/૦૪/૨૦૧૭

ધોરણ-૮

સમય : ૮:૦૦ થી ૧૧:૦૦

વાર : શનિવાર

વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન

કુલ ગુગુ : ૮૦

વિદ્યાર્થીનું નામ :

બેઠક નંબર :

સૂચનાઓ : (1) પ્રશ્નોના જવાબ અલગ ઉત્તરવહીમાં લખવાના રહેશે.

પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો. (10)

(1) બ્રહ્મો સમાજના સ્થાપક કોણ હતા ?

(અ) રાજ રામમોહનરાય (બ) સ્વામી વિવેકાનંદ

(ક) દ્યાનંદ સરસ્વતી (ઢ) છત્રપતિ શિવાજી

(2) દ્યાનંદ સરસ્વતીએ ક્યા ગ્રંથની રચના કરી ?

(અ) સત્યાર્થ પ્રકાશ (બ) શ્યામવેદ

(ક) ગ્રંથસાહેબ (ઢ) મિરાત-ઉલ-અખબાર

(3) પાટણ જિલ્લાના ક્યા તાલુકાનું નામ નદી ઉપરથી પડ્યું છે ?

(અ) શંખેશ્વર (બ) રાધનપુર (ક) સમી (ઢ) સરસ્વતી

(4) ગાંધીજી દક્ષિણ આફિકાથી ભારત પરત ક્યારે આવ્યા ?

(અ) ઈ.સ. 1905 માં (બ) ઈ.સ. 1908 માં

(ક) ઈ.સ. 1916 માં (ઢ) ઈ.સ. 1915 માં

(5) '1857 ભારતનો પ્રથમ સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રહ' નામનું પુસ્તક કોણે લખ્યું હતું ?

(અ) ખુદીરામ બોડી (બ) વિનાયક દામોદર સાવરકર

(ક) ગાંધીજી (ઢ) સરદાર પટેલ

(6) વલ્લભભાઈને બારડોલી સત્યાગ્રહમાં ક્યું બીરુદ મળ્યું ?

(અ) રાજ (બ) નેતા (ક) મહાત્મા (ઢ) સરદાર

(7) ભારત દેશ આજાદ થયો ત્યારે દેશમાં કેટલા દેશી રજવાડા હતા ?

(અ) 562 (બ) 692 (ક) 662 (ઢ) 542

(8) ઇન્ડિયન હોમરૂલ સોસાયટીની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?

(અ) મેડમ કામા (બ) શ્યામજી કૃષ્ણવર્મ

(ક) સરોજની નાયક (ઢ) ગાંધીજી

(2)

- (9) ચોરી ચોરાનો બનાવ કઈ સાલમાં બન્યો હતો ?
 (અ) 1922 માં (બ) 1915 માં (ક) 1905 માં (ડ) 1908 માં
- (10) મિત્રમેળા નામની સંસ્થા કોણે સ્થાપી હતી ?
 (અ) ચંદ્રેશભર આજ્ઞાદ (બ) રામપ્રસાદ બિસ્મિલે
 (ક) વાસુદેવ બળવંત ફડકે (ડ) દામોદર સાવરકર
- (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક-બે વાક્યમાં લખો. (ગમે તે પાંચ) (5)

- (1) ચંદ્રેશભરનું નામ આજ્ઞાદ કેવી રીતે પડ્યું ?
- (2) અસહકાર એટલે શું ?
- (3) ગાંધીજીએ દાંડીકૂચ શા માટે કરી ?
- (4) લોકમાન્ય ટિળકે કયું સૂત્ર આપ્યું ?
- (5) સ્વામી વિવેકાનંદે શું ઉપદેશ આપ્યો ?
- (6) વાસુદેવ બળવંત ફડકેએ કઈ પ્રતિજ્ઞા લીધી ?

પ્રશ્ન-2 (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ બે ત્રણ વાક્યોમાં આપો. (ગમે તે પાંચ) (10)

- (1) આજાદી પહેલાં ભારતીય સમાજમાં કેવા-કેવા કુરિવાજે પ્રચલિત હતા ?
- (2) રોલેટ એકટને ગાંધીજીએ કેમ કાળો કાયદો કહ્યો ?
- (3) ભારતની આજાદી સાથે કઈ સમસ્યાઓ પડકાર્યપ હતી ?
- (4) જેડા સત્યાગહ શા માટે કરવામાં આવ્યો ?
- (5) કેબિનેટ મિશનમાં કઈ-કઈ દરખાસ્તો હતી ?
- (6) વીર ભગતસિંહના સ્વતંત્ર સેનાની તરીકેના કાર્યો જણાવો.

(બ) જોડકાં જોડો. (5)

'અ' વિભાગ

- (1) ગુજરાત રાજ્યની સ્થાપના
- (2) દાંડીકૂચ
- (3) બારડોલી સત્યાગહ
- (4) ચંપારણ
- (5) જલીયાવાલા બાગ

'બ' વિભાગ

- (1) પૂર્ણ સ્વરાજ્યનો ઠરાવ
- (2) બિહાર
- (3) ઈ.સ. 1960
- (4) ઈ.સ. 1928
- (5) અમૃતસર

પ્રશ્ન-3 (અ) નીચેની ખાલીજગ્યા પૂરો. (5)

- (1) આપણા રાજ્યની વડી અદાલત ..... શહેરમાં છે.
- (2) દેશની બધીજ અદાલતોમાં ..... અદાલતનું સ્થાન સૌથી ઊંચું છે.
- (3). ગુજરાત રાજ્યના રાજ્યપાલનું નામ ..... છે.

(3)

(4) ભારતમાં ..... વર્ષે મત આપવાનો અધિકાર છે.

(5) ઈ.સ. 1902 માં વિશ્વાંતિ માટે ..... નામની સંસ્થાની સ્થાપના થઈ.

(6) નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ) (10)

(1) સર્વોચ્ચ અદાલત ક્યા-ક્યા વિવાદો ઉકેલવાનું કાર્ય કરે છે ?

(2) જહેર હિતની અરજી ક્યારે થઈ શકે છે ?

(3) ભારતે વિશ્વને વિશ્વાંતિ માટે ક્યા સિદ્ધાંતો આપ્યા છે ?

(4) રાજ્યસંઘની સ્થાપના ક્યારે અને શા માટે કરવામાં આવી ?

(5) "બેકારી" ઘટાડવા માટેના ઉપાયો લખો.

(6) યુનોના હેતુઓ ક્યા-ક્યા છે ?

(ક) નીચેનાં જોડકાં જોડો. (5)

'અ' વિભાગ

(1) આપણા રાષ્ટ્રપતિ (1) વિશ્વમાં શાંતિ જળવવી

(2) સંયુક્તરાષ્ટ્રો (2) ભિલાઈ સ્ટીલ પ્લાન્ટ

(3) ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી (3) ટાટા કંપની

(4) સરકારી માલિકીના ઉદ્યોગ (4) વિજયભાઈ રઘુનાથ

(5) ખાનગીક્ષેત્રના ઉદ્યોગ (5) પ્રાણવ મુખરજી

પ્રશ્ન-4 (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પ પસંદ કરી લખો. (10)

(1) જણયર જીવોના નાશ માટે કયું પ્રદૂષણ જવાબદાર છે ?

(અ) હવાનું પ્રદૂષણ (બ) જમીનનું પ્રદૂષણ

(ક) જળનું પ્રદૂષણ (દ) ધ્વનિનું પ્રદૂષણ

(2) ગુજરાતમાં ક્યા જિલ્લાની વસતી ગીયતા સૌથી ઓછી છે ?

(અ) અમદાવાદ (બ) ગાંધીનગર (ક) કરણ (દ) સુરત

(3) આપણા દેશની સૌથી ગંભીર સમસ્યા કઈ છે ?

(અ) બાળમજૂરી (બ) ગંદા વસવાટો (ક) ગરીબી (દ) સાઢી ખેતી

(4) કયું પ્રદૂષણ અટકાવવા માટે પી.યુ.સી.ના નિયમો કડક બનાવવા જોઈએ ?

(અ) જમીનનું (બ) જળનું (ક) હવાનું (દ) ધ્વનિનું

(5) નીચેનામાં ક્યો રોગ પાણીના પ્રદૂષણથી થાય છે ?

(અ) ક્રોલેરા (બ) ન્યુમોનિયા (ક) શરદી (દ) ખાંસી

(6) ક્યો રોગ હવાના પ્રદૂષણથી થાય છે ?

(અ) દમ (બ) કમળો (ક) ઝાડા-ઉલટી (દ) મરડો

(૪)

- (7) ભારતમાં દર કેટલા વર્ષો વસતી ગાગતરી થાય છે ?
(અ) ચાર (બ) પાંચ (ક) દસ (ડ) બાર
- (8) એશિયાનો ક્યો પર્વત દુનિયાનો સૌથી ઉંચો પર્વત છે ?
(અ) કુનબુન (બ) અલ્તાઈ (ક) હિંદુસ્થ (ડ) હિમાલય
- (9) યાક ક્યા દેશનું વિશિષ્ટ પ્રાણી છે ?
(અ) પાકિસ્તાન (બ) ભૂતાન (ક) શ્રીલંકા (ડ) ભારત
- (10) ભારતમાં સાક્ષરતાની બાબતમાં કયું રાજ્ય અગ્રેસર છે ?
(અ) કેરલ (બ) મહારાષ્ટ્ર (ક) તમિલનાડુ (ડ) ગુજરાત
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો. (5)
- (1) જન્મદર એટલે શું ?
(2) વાયુનું પ્રદૂષણ ઘટાડવાના ઉપાયો જણાવો.
(3) વસતી વિસ્ફોટ એટલે શું ?
(4) ખાનગીકરણ એટલે શું ?
(5) ક્યા ભૂમિખંડ પરથી ત્રણેય મુખ્ય અક્ષાંશવૃત્તો પસાર થાય છે ?
- પ્રશ્ન-5 (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ બે-ત્રણ વાક્યોમાં લખો. (ગમે તે પાંચ) (10)
- (1) વસતી માળખુ એટલે શું ?
(2) ભારતના પડોશી દેશોના નામ જણાવો.
(3) અવાજનું પ્રદૂષણ અટકાવવા માટે શું-શું કરવું જોઈએ ?
(4) ભૂમિ પ્રદૂષણની અસરો લખો.
(5) પાણીનું પ્રદૂષણ અટકાવવા માટે ઉદ્યોગો પર કેવા પ્રકારનું નિયંત્રણ હોવું જોઈએ ?
(6) એશિયાખંડમાં સૌથી વધુ વરસાદ અને સૌથી ઓછો વરસાદ ક્યાં-ક્યાં પડે છે ?
- (બ) દુનિયાના રેખાંકિત નકથામાં નીચેની વિગતો દર્શાવો. (5)
- (1) ભારતદેશ (2) નાઇલન્દી
(3) અરબસાગર (4) આફિકા ખંડ
(5) હિમાલયની પર્વતમાળા